

De Idrija-kwikmijn in Slovenië

door Lydia Marschall-Wesselingh

De op een na oudste kwikmijn van de wereld ligt in Idrija in Slovenië. In 1490 werd hier voor het eerst natuurlijk kwik ontdekt en

Afb. 1. De binnenplaats van het kasteel van Idrija dat het stadsmuseum herbergt.

in 1508 vond men rijke cinnaber- (HgS) ertsen. Amsterdam was een belangrijke markt voor het kwik. In bijvoorbeeld 1668 werden daar meer dan 1200 barrels verkocht. De mijn was de belangrijkste bron van werk en inkomen voor de inwoners tot in de jaren '70 van de vorige eeuw, toen de markt voor kwik begon in te storten. De mijn is nu gesloten. De mijn produceerde ongeveer 13% van de totale wereldkwikproductie. Dit komt overeen met een kubus met zijden van 20 bij 20 meter.

De nalatenschap van de eeuwenlange kwikwinning bestaat uit een 700 km mijnschachten, verdeeld over 15 niveaus. Deze liggen recht onder de stad en men is begonnen ze te dichten. De eerste vier niveaus zijn met water en cement en afval gedicht. Het gevaar van instorting van de mijn, waarbij het hele stadje meegesleurd zou worden, is niet denkbeeldig. In het stadsmuseum (afb. 1) in het kasteel bovenop de heuvel (in Slovenië zijn overal kasteeltjes bovenop heuveltjes in en buiten de steden), is een tentoonstelling te zien van de oude mijnwerken. Er is een geologische sectie van de mijn en er zijn mineralen en fossielen uit de regio te zien (fossielen uit Carboon, Perm, Trias, Jura en Paleoceen als jongste periode) Er zijn naast de ertsen uit de regio ook kwikertsen van andere plaatsen in de wereld tentoongesteld, o.a. van Almadèn in Spanje, waar de grootste kwikmijn ter wereld is. Het lokale erts stamt uit de Midden-Trias, 235 miljoen jaar

geleden. Het museum heeft ook een collectie mineralen en stenen uit andere delen van Slovenië, zoals aragoniet uit de Ravne grot (afb. 2).

Verder is te zien hoe de mijnwerkers leefden en is er in een van de torens een symbolische afdaling in de wereld onder Idrija nagebootst; tijdens de afdaling in de schacht word je geïnformeerd over het werk van de mijnwerkers en zie je de verschillende soorten gereedschap zoals die door de eeuwen gebruikt werden. Onderin de toren hangt een kubus van plexiglas gevuld met kwikdruppels. Even buiten het stadje is ook nog een mijnschacht te bezichtigen. Er zijn rondleidingen die een uur en een kwartier duren en een beeld geven van hoe het was om mijnwerker te zijn.

Andere geologische bezienswaardigheden in Slovenië zijn de grotten in het karstgebied in het zuiden. Vooral de grotten van Skocjan zijn de moeite waard. Na een lange koele afdaling wordt het gebulder van de rivier, die in de diepte door een steile canyon stroomt (afb. 3), steeds duidelijker. Er is een brug over gespannen. Alles heel indrukwekkend. Na een lange afdaling kom je in een grote grot met een immense opening (afb. 4). Voor de weg terug naar boven is er een verrassing in de vorm van een lift langs de bergwand terug naar de plaats van vertrek.

Er zijn nog meer grotten in dit deel van het land, maar de grotten van Skocjan worden door de Lonely Planet Guide

van Slovenië als de beste aanbevolen.

Er is nog veel meer moois in dit kleine landje te zien. Slovenië is zeker een vakantiebezoek waard.

*Afb. 2. De ragfijne, zuiver witte kristallen zijn aragonietnaalden.
(Bron: Affiche stadsmuseum van Idrija)*

Afb. 3. De nauwe canyon van de Skocanske-rivier voor hij de grot induikt.

Afb. 4. De opening van de grot gezien vanaf de overkant van de canyon waar de Skocanske rivier doorheen stroomt.